

Posudek školitele na diplomovou práci

školitelský posudek

Jméno školitele:

Doc. RNDr. Svatava Janoušková, Ph.D.

Jméno konzultanta:

Mgr. Radka M. Dvořáková, Ph.D.

Datum:

14.1.2019

Autor: Bc. Tereza Metelcová

Název práce:

Indikace miskoncepcí žáků v přírodovědných předmětech.

Téma práce (geneze práce, iniciativa studenta):

Diplomová práce řeší téma, kterému se systematicky didaktici věnují již řadu let, a tím jsou miskoncepce žáků. Počet výzkumů, který se v oblasti miskoncepcí v ČR realizoval je limitovaný a každá nová práce v této oblasti přináší důležité poznatky významné jak pro konstrukci kurikula na národní a školní úrovni, tak pro jeho realizaci přímo ve výuce. I když práce samotná je spíše sondou do situace v ČR, protože nástroj pro ověřování (didaktický test) byl aplikován jen na malém vzorku žáků, je zajímavým diagnostickým nástrojem, který mohou případně využít učitelé gymnázií před započatím výuky biologie člověka. Jeho aplikací může učitel identifikovat miskoncepce, které se u žáků běžně mohou vyskytovat a systematicky pracovat na jejich odstranění.

Zadané cíle práce:

Práce měla stanoveny dva vzájemně provázané cíle. Prvním byla analýza miskoncepcí ve znalostech žáků v oblasti biologie člověka doplněná o analýzu výskytu miskoncepcí ve znalostech učitelů. Druhým (vedlejším) bylo ověření schopnosti vyučujícího přítomné miskoncepce ve znalostech žáků odstranit.

Oba cíle práce byly naplněny, i když druhý vedlejší cíl je v práci diskutován spíše jako snížení či zvýšení počtu miskoncepcí žáků u konkrétních témat po jejich probrání v pre a post testu (podmnožina hlavního cíle). Autorka tyto výsledky sice zasazuje do zjištění zahraničních autorů o navýšení/eliminaci miskoncepcí vlivem výkladu učitele v jiných studiích (viz např. Yates a Marek, 1014), čtenáři však na první pohled nemusí být zřejmé, že proměna ve výskytu miskoncepcí v pre a post testu se vztahuje také k jejich možné eliminaci výkladem učitele. Vedlejší cíl tak je zdůvodněn spíše implicitně. K jeho naplnění tedy sice došlo, ale interpretace výsledků vzhledem k tomuto cíli mohla být přesnější.

Přístup studenta k práci s literaturou (samostatnost vyhledávání literárních zdrojů, práce se zahraniční literaturou):

Studentka pracovala jak s národními, tak s mezinárodními literárními zdroji. Diplomová práce obsahuje více než 65 citací. Vzhledem k tomu, že téma práce není v oblasti didaktiky biologie v České republice ještě tolik diskutované, pracovala autorka do velké míry také se zahraničními zdroji literatury. Ty v práci tvoří zhruba polovinu citací. Autorka práce projevila ve vyhledávání literárních zdrojů dobrou zkušenost a z konzultací bylo patrné, že se s obsahem zdrojů dobře seznámila. Citované zdroje národní i mezinárodní jsou s ohledem na téma vhodně vybrané.

Přístup studenta k práci na praktické části diplomové práce (přístup při učení se nových metod, aktivity, samostatnost, systematickosti práce, plánování, spolupráce se školitelem):

Autorka v práci analyzovala poměrně velké množství literárních zdrojů. Tato analýza vyústila ve vytvoření didaktického nástroje – didaktického testu. Odbornou a obsahovou správnost komponent (úloh) nástroje diskutovala s konzultantkou práce, didaktickou s vedoucí práce. Konstruktivní a obsahová validita tak byla zajištěna „minipanellem“ expertů. Test na malém vzorku autorka pilotovala, upravila jej do finální podoby, a teprve poté provedla hlavní šetření. V práci autorka správně diskutuje omezenost obou vzorků (pro

pilotáž i hlavní šetření) a nazývá práci sondou.

Autorka na práci pracovala velmi samostatně, respektovala náměty jak ze strany školitelky, tak konzultantky. Byla iniciativní při učení se nových metod. Autorka řádně dodržovala stanovené termíny pro odevzdávání jednotlivých částí práce dle předem odsouhlaseného harmonogramu.

Přístup studenta při sepisování práce (samostatnost, dovednost formulací, akceptování připomínek, diskutování výsledků, spolupráce se školitelem):

Autorka dobře formuluje svoje myšlenky, ty jsou správně logicky provázané. Při psaní práce se pozitivně projevila skutečnost, že autorka již jednu odbornou magisterskou práci vytvořila. Ojedinele se v práci vyskytly nepřesné české pedagogické termíny, které vznikly překladem z anglického jazyka, ty byly po diskuzi se školitelkou opraveny. Práce je psaná odborným jazykem, je srozumitelná, jednotlivé části na sebe logicky navazují. Autorka pracovala velmi samostatně, spolupracovala dobře jak se školitelkou, tak konzultantkou a akceptovala jejich připomínky jak v teoretické, tak empirické části práce.

Připomínky k odevzdané verzi práce:

Drobné formální nedostatky – občasné překlepy. Výše uvedená implicitní interpretace vedlejšího cíle.

Otázky k obhajobě:

1. Jaký zájem projevovali učitelé o aplikovaný nástroj? Chtěli by jej využívat k diagnostice žáků do budoucna?
2. Jaká byla ochota vyučujících absolvovat test identifikující jejich miskoncepce?

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Z pohledu vedoucí diplomové práce lze říci, že autorka prováděla výzkum v oblasti České republiky, kde téma prozatím není tolik řešeno, a proto byla nucena čerpat z řady zahraničních zdrojů. Autorka zvládla jak samotnou koncepci výzkumu, tak výzkum dobře. Pracovala systematicky, samostatně a řešila pružně problémy, které při průzkumu vznikaly. Diplomová práce tak, jak je předkládána odpovídá nárokům na dobře vedený pedagogický výzkum, byť je průzkum veden z pochopitelných důvodů jen na omezeném počtu žáků. Omezeného výzkumného vzorku si je autorka vědoma, výzkum tak správně nazývá sondou a hodnotící postup modelem. Určitá výtka směřuje pouze k interpretaci dat vzhledem k druhému (vedlejšímu) cíli.

Návrh hodnocení školitele (konečnou známku stanoví komise, která přihlíží i ke kvalitě obhajoby):

výborně velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis školitele:

